

Predikatie
uitgesproken door **ds. J.J. Roodsant**
op 4 mei 2006
te Alblasserdam

Zingen: Psalm 65 : 2

Lezen : Psalm 143

Gebed

Zingen : Psalm 130 : 1, 2

Geliefden, met de hulp des Heeren en onder inwachting van de Heilige Geest, willen we uw aandacht bepalen bij Psalm 143, de psalm die we samen hebben gelezen, en daarvan nader het 2^e vers, waar we Gods Woord en onze tekst als volgt lezen:

“En ga niet in het gericht met Uw knecht; want niemand die leeft, zal voor Uw aangezicht rechtvaardig zijn.”

En als aandachtspunten noem ik u:

1. De situatie van David
2. Het gebed van David en
3. De aandrang van David

Geliefden, Psalm 143 is naar de gedachte van de oudchristelijke kerk één van de zeven boetepsalmen van het Oude Verbond, en is dus een psalm waarin ge Gods kinderen ziet in het verborgene van de binnenkamer, en waarin ge de Kerke Gods gadeslaat in de bevindelijke gangen des harten. Want dan wordt er door dezulken boete gedaan en getracht om Gods heilig aangezicht te zoeken; ja, dan zetten ze zich neer in stof en as om te trachten te bidden. Maar och geliefden, is deze psalm voor óns dan al bekend geworden, omdat we daarin de weergave

vinden van hetgeen er in ons eigen hart kwam te leven door het overtuigende, ontdekkende, ontgrondende en afsnijdende werk van de Heilige Geest? Is er in de woorden van deze psalm dan al herkenning bij óns, omdat de bede daarin te vinden is welke ook in onze binnenkamer onder tranen opklonk voor Gods aangezicht, komend uit ons geprangd gemoed, doordat de Heilige Geest ons zo nadrukkelijk kwam duidelijk te maken wie we onszelf hebben gemaakt door onze gruwelijke zondeval, en Hij ons zo kennelijk kwam te overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel? Ja, moesten we al gaan belijden dat we in het gericht van de rechtvaardige en heilige God alleen maar verloren konden gaan, en terecht konden komen in de poel van vuur en sulfere? Of bent u daar nog een vreemdeling van, en weet u hoogstens dat het in uw leven tot de bede uit Psalm 143 kómen moet?

In onze tekstpsalm ontmoeten we David; David, de zoon van Isai; David, die koning van Israël en profeet des Heeren is. Wanneer we nu met ons eerste aandachtspunt **de situatie van David** overdenken, dan wordt ons vanuit de tekstpsalm duidelijk gemaakt dat David in grote nood is, want de vijand vervolgt zijn ziel, hij vertreedt zijn leven ter aarde, hij legt hem in duisternissen, zodat David is als degenen die overlang dood zijn. Al weten we dan niet om welke vijanden het gaat geliefden, en we daarnaar ook niet willen gissen, de bedreiging van die vijanden is zo ernstig dat de geest van David overstelpt wordt in hem, dat zijn hart verbaasd wordt in het midden van hem, en dat hij doodsbenauwd is.

Och geliefden, wat zal er in het oorlogsgeweld, waar we vanavond in het bijzonder aan denken, ook veel benauwdheid en angst geweest zijn. Maar bij David ligt het anders en dieper geliefden, oneindig veel dieper; en daardoor wordt David, door het werk van de Heilige Geest, uitgedreven tot de voetbank van Gods heilige voeten. Daardoor horen we David roepen uit de diepte van deze bedreiging en ellende: “O HEERE, hoor mijn gebed, neig de oren tot mijn smekingen; verhoor mij naar Uw waarheid, naar Uw gerechtigheid.” En geliefden, als David daar zo smeekt voor Gods heilig aangezicht, dan heeft hij helemaal niets in zichzelf om bij de Heere neer te leggen waarop hij pleiten kan; o, hij heeft niets om in te roemen, hij kan niets aangrijpen om daarmee iets voor de Heere te zijn en te worden; David heeft alleen maar lege handen en lege zakken; niets van hem telt mee voor de HEERE der heirscharen, voor Gods gerechtigheid, heiligheid en waarheid.

De mensen van de godsdienst brengen altijd zoveel mee van zichzelf in de gebeden; die hebben hun geloof, hun kerkelijke meelevendheid, hun trouw, hun ernstigheid. Ja, die hebben de Heilige Doop met alle verbondsbeloften waarnaar ze verwijzen, en die hebben niet zelden een ontvangen tekst, of een te binnen geschoten versje; en die maken van dat alles pleitgronden bij de Heere als ze tot Hem in gebed gaan.

Maar het ware volk des Heeren heeft helemaal niets. Helemaal niets dan zonde, schuld en afmakingen; die hebben niets anders dan een vuil, wegwerpelijk kleet; die hebben niets anders dan zwerende etterbuilen welke door de honden gelekt worden, zoals bij de bedelaar Lazarus. Die kunnen nergens anders op pleiten geliefden, dan op de deugden Gods. En terwijl ze dat doen, kijken ze ook naar zichzelf, en in die grote nood gaan ze zichzelf bezien. En wat gaan ze dan roepen, geliefden. Ja, dan gaan ze tot de Heere roepen: “En ga niet in het gericht met Uw knecht”; want die vinden zoveel walgelijkheden in zichzelf, zoveel ongerechtigheden en zoveel onheiligheden; o, die komen erachter dat het niet alleen dit kwaad is, dat roept om straf, maar dat ze in ongerechtigheid zijn geboren. Ze zijn zo zwart als de tenten van Kedar en ze zijn melaats van de voetzool af tot aan de hoofdschedel toe, waardoor ze in het gericht van God niet en nooit zullen kunnen bestaan. Och geliefden, de situatie van David is zodanig dat hij er niet aan denken moet dat de Heere gericht met hem zal gaan houden, want persoonlijk, maar ook ambtelijk, en dus als koning en profeet, moet David, ook na ontvangen genade, belijden, dat hij alles heeft verzondigd en verbeurd, en dat hij naar het eigen gevoel alleen maar weggeworpen kan worden in de eeuwige smarten van de hel. Ja, de Heere zal hem, naar Zijn recht, alsnog moeten komen veroordelen. Maar geliefden, kunt ú daar nu ook al iets van meemaken, omdat de Heere ook in uw ziel aan het werk is gegaan, door middel van Zijn Woord en Zijn Geest? En omdat de Heilige Geest ook uw leven van binnen en van buiten kwam te beschijnen door het ontdekkende en ontmaskerende licht van Hem?, zodat ook u in waarheid en onder tranen moest belijden voor de Heere een beest bij God te zijn en een monster van goddeloosheid? Werd ook úw situatie al zo, dat u ging beleven door duizend vijanden te worden belaagd?: vijanden van buiten, maar nog veel méér, vijanden van binnen, die u benauwden; en die, als ze de kans kregen, u meesleepten naar de buitenste duisternis, om daar eeuwig uw tong te kauwen en eeuwig te sterven zonder te sterven; zodat ook u onder tranen tot de Heere leerde smeken: “O HEERE, hoor mijn gebed, neig de oren tot mijn smekingen. En ga niet in het gericht met Uw knecht”. En jullie, jonge mensen, kinderen onder ons, ach, weten jullie daar ook al van? Want je hoeft niet oud te zijn om te sterven, ook kinderen kunnen sterven. Och, is dan in uw en jouw leven al de ware droefheid over de zonde en de ware droefheid naar God te vinden, welke een onberouwelijke bekering tot zaligheid werkt? Want zonder die droefheid geliefden, zult ge niet in gerustheid voor God kunnen verschijnen. O, dan zult ge op die plek komen waar ge zult uitroepen: “Had ik maar, had ik maar...; had ik mijn genadetijd maar niet voorbij laten gaan.” O, zondag aan zondag onder de bediening van Gods Woord te zitten, doordeweeks keer op keer nog het woord des Heeren te vernemen, en tóch nog onbekeerd te zijn gebleven. Wat gruwelijk, wat verschrikkelijk!

Nu is de situatie van David zodanig geliefden, dat hij zich in onze tekst “Uw knecht” mag noemen. David is dus knecht des Hééren. En dat is hij niet omdat hij zichzelf zo noemt, of omdat hij van zichzelf vindt dat hij knecht des Heeren is, zoals we heden ten dage zo vaak tegenkomen. Maar dat is zo, omdat de Heere vrije, soevereine genade in zijn ziel is komen te verheerlijken en hem wederom geboren heeft doen worden tot kind des Heeren, en omdat de Heere hem daarna is komen te roepen en te zalven tot knecht des Heeren. O, door Gods ontferming en barmhartigheid mag David met de apostel Paulus zeggen: “Doch door de genade Gods ben ik wat ik ben”. David is dus knecht des Heeren; en wat is dat groot geliefden, want van nature is een mens helemaal geen knecht des Heeren, van nature is hij een knecht van de satan, een knecht van de duivel, een knecht van de zonde, een knecht van de wereld, een knecht van de duisternis en van de dood; van nature is de mens een knecht van de meest gruwelijke zaken. Maar dat was niet zo in het paradijs, toen de Heere de mens naar Zijn beeld en gelijkenis heeft geschapen, en toen het pronkjuweel der schepping daar in ware kennis, gerechtigheid en heiligheid over de aarde ging. O geliefden, toen was de mens wél een waarachtige knecht des Heeren. Hij diende de Heere met zijn hele hart, met zijn hele ziel en met alle krachten; ja, hij ging daar zijn weg in gerechtigheid en heiligheid omdat hij de Heere diende naar het recht Gods en in gehoorzaamheid aan de wet Gods. O, het was zijn lust en zijn leven om de drie-enige God groot te maken. Maar toen kwam de duivel; en deze wist de mens te verleiden om zichzelf tot god en meester te willen maken, en toen heeft de mens de Heere moed- en vrijwillig de rug en de nek toegekeerd, zich voorgenomen om nooit meer een knecht des Heeren te zijn, maar om een knecht van de zonde te zijn, een knecht van de duisternis, om de vorst der duisternis alle dagen te dienen, en zijn vader, die een mensenmoorder was van den beginne, alle dagen te gehoorzamen. Och geliefden, wat is het van nature toch triest met u en jou en mij gesteld; want al vanaf onze ontvangenis en geboorte zijn we knechten van de duivel. Och, en nu weet u dat misschien allang met uw verstand, maar weet u dat nu ook al bevíndelijk, omdat de Heilige Geest u deze gruwelijke werkelijkheid deed beleven, inleven en doorleven?, omdat de Heilige Geest uw zielsogen kwam te openen voor deze zaak en u van binnen ging gevoelen zo’n gruwelijke knecht des duivels te zijn? Ja geliefden, hebt u uzelf al zien liggen op het vlakke des velds, in uw geboortebloed, ten dode opgeschreven, vanwege de walgelijkheid van uw ziel? En hebt u bevindelijk al leren kennen dat u voor het recht Gods niet kunt bestaan en dat u eenmaal naar Gods recht en gerechtigheid onder de toorne Gods zult omkomen, om eeuwig in de vlammen van Gods gramschap te vertoeven?

Vooraf in onze tijd komen de meeste mensen niet verder dan verstandsgeloof, of historisch geloof. En alles wordt in het werk gesteld om zich met zo'n verstandsgeloof bij Gods volk te rekenen; maar geliefden, dan zit het een voet te hoog, want de Heere ziet naar waarheid in het binnenste des hárten. O, deze zaken zullen dus met het hart moeten worden gekend en al het andere is te kort. Och, dat de Heere u en jou toch in waarheid in het hart kwam te grijpen.

Nu is de Heere dat verloren, verdorven en verdoemde Adamskind David het hart komen te doorboren, geliefden, omdat de Heere hem van eeuwigheid heeft liefgehad en omdat de naam van David al van voor de grondlegging der wereld gegraveerd stond in de beide handpalmen des Heeren. En de Heere heeft David in de dadelijkheid weggeroepen uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht en is hem komen te wederbaren tot kind des Heeren, om hem daarna te roepen tot knecht des Heeren, die niets liever meer wilde dan de Heere te dienen.

Och geliefden, de Heere heeft David dus niet tot een veránderde man gemaakt. De hel ligt namelijk vol van veranderde mensen. Ik moet u dit eerlijk zeggen. Die veranderde mensen gaan met een indruk in de consciëntie van hun zonde over de aarde, die hebben knepen in het geweten, die hebben soms iets meegemaakt van de angsten der hel en hebben tot de Heere geroepen: "Heere, help mij, Heere, red mij, Heere, verlos mij." Maar geliefden, dezulken zijn meer bevreesd voor de dood en voor de hel dan voor de zonde en de ongerechtigheden waarmee ze de Heere verdriet doen; en ze verlangen meer naar de hemel en naar hun eeuwig geluk dan de Heere te verheerlijken, Zijn Naam groot te maken en Zijn deugden te roemen, en dus zijn ze uiteindelijk alleen maar uit op hun eigen, eeuwig geluk in de hemelse heerlijkheid. Bovendien voelen die mensen zich veel te goed om naar Gods recht verloren te gaan en om dat recht des Heeren eventueel te verheerlijken in hun eigen verdoemenis. O geliefden, dan zijn deze mensen weliswaar veranderd, omgekeerd, bijgekeerd, toegekeerd en opgekeerd. Ja, ze zijn bekeerd van de kroeg naar de kerk en van de wereld naar de godsdienst, maar ze zijn nooit vernieuwd door het werk van de Heilige Geest. Ze zijn nooit overgezet van de brede weg ten eeuwigen verderve op de nauwe weg ten eeuwigen leven; en dus zullen ze met hun verandering nergens anders terecht komen dan in de hel. O geliefden, al is het leven vol godsdienst en vol vroomheid, vol ernstigheid en vol rechtzinnigheid - en dat is alleen maar groot en te prijzen - al worden er in het leven van een mens belevissen ervaren bij God vandaan, en al zijn er tranen onder de bediening van het Woord, dat is wel groot, maar het zijn geen grondjes voor de eeuwige zaligheid, geliefden. Kijkt u maar naar koning Saul; och, de Waarheid komt ons te leren dat hij van de Heere een ánder hart kreeg; hij was dus een veranderde man, geliefden, maar hij sterft in zijn ongerechtigheid. En kijkt u eens naar Judas; Judas was een man met een ambtelijke roeping en een ambtelijke taak, en o, hij heeft duivelen

uitgeworpen in de mogendheid des Heeren, hij heeft zieken beter gemaakt, hij heeft het woord verkondigd, recht en zuiver naar de Waarheid Gods, maar geliefden, hij is nooit verder gekomen dan een veranderde man; en Judas verhangt zich en gaat naar zijn eigen plaats in de hel, ons allen tot een ernstige waarschuwing om onszelf af te vragen hoe het met ons zal gaan als het vandaag nog eeuwigheid voor ons wordt.

O geliefden, de Heere is in David Zijn genade in Christus komen te verheerlijken, en de Heere heeft dat in zichzelf verdorven en verdoemde mensenkind wederom geboren doen worden tot kind des Heeren en tot knecht des Heeren, waardoor David de dienst aan de wereld, de dienst aan de satan, de dienst aan de duisternis en de dienst aan de donkere machten en krachten mocht opzeggen, om niets anders meer te willen dan de Heere dag aan dag te beminnen, te dienen, te eren en groot te maken. Is dat in úw leven dan ook al gebeurd, geliefden? En weet u in waarheid al van dat wederbarende werk des Heeren af? En is de Heere u misschien ook komen te roepen tot een bepaalde taak? Wat zou dat groot zijn.

De situatie van David is vervolgens ook zo, geliefden, dat David in onze tekst alleen maar komt te spreken over “Uw knécht”, en dus over het knecht-zijn van hem. Och, als wij koning zouden zijn en men zou aan ons vragen wat wij in het leven geworden zijn, dan zouden we toch zeker vertellen dat we koning zijn. En als we dan ook nog profeet des Heeren mogen zijn, dan zullen we dat er toch ook nog bij vermelden, want door dat alles stijgen we naar ons gevoel in het aanzien van de mensen. Maar David spreekt alleen over dat knecht-zijn van de Heere, geliefden, want dat knecht-zijn van de Heere was voor hem veel belangrijker dan het koning zijn en het profeet zijn: dat knecht-zijn des Heeren nam voor hem de hoogste plaats in, omdat zijn hart er zo naar uitging om de Heere te dienen, alle dagen van zijn leven, en met alle mogelijkheden. O, dat de Heere hém toch heeft liefgehad met een eeuwige liefde... En dat de Heere hém toch is komen te trekken uit de kuil van modderig slijk, om hem op de Rots van het eeuwige behoud te zetten... En dat de Heere hém toch tot knecht des Heeren is komen te roepen en te zalven, om knechtelijk door hem gediend te worden... Och geliefden, dat krijgt David niet klein; want de mens die van nature onbekwaam is tot enig goed en geneigd tot alle kwaad, en die de Héere nu dienen mag als wederom geboren mensenkind, o, dat had die mens nooit zelf kunnen bedenken; en als David dan op zijn plekje is, dan krijgt hij dat wonder niet uitgewonderd. Dan moet hij keer op keer zeggen: “Heere, hoe bestaat het toch; Heere, hoe is het toch mogelijk, dat U mij dát geschonken hebt.” En dat zal elk waarachtig wederom geboren kind des Heere beleven, geliefden, want hij kan het niet vatten dat de Heere nu al van eeuwigheid hem op het oog heeft gehad, en besloten heeft, wanneer het uurglas des hemels het stondeke der minne aangeeft, hem in het hart te komen grijpen en hem te gaan

brengen op dat plekje waar hij kind en knecht des Heeren mag zijn. Maar weet ú daar dan ook al vanaf? En is het ook al uw verlangen om dienstknecht of dienstmaagd des Heeren te zijn? Och geliefden, als wij in het maatschappelijke leven de kans krijgen om het knecht-zijn af te werpen en eigen baas te worden, dan zullen we dat niet laten, toch? Maar voor David is er niets hogers dan het knecht-zijn des Heeren, en dan uit een dienende en bedienende Borg, knechtelijk de Heere te dienen en knechtelijk de Heere te verheerlijken, door zijn woorden en door zijn daden, door zijn spreken en door zijn zwijgen, niet alleen op de dag des Heeren, maar ook doordeweeks. Och geliefden, kunt ú daarin David nu al bijvallen, omdat de Heere ook u in de vierschaar Gods is komen te brengen? omdat de Heere u, onder en door het verdoemende en wraakoefenende recht Gods deed omkomen met uzelf? en omdat de Heere u van achter het recht, die aanbiddelijke Knecht des Heeren, de Heere Jezus Christus, kwam te schenken, om uit Hem en door Hem, knechtelijk de Heere te dienen, groot te maken, te beminnen, te loven en te prijzen? Och geliefden, vraagt het u toch eens ernstig af, want als dat alles gemist wordt in uw leven, dan is er nog nooit een kruimeltje genade in uw ziel verheerlijkt in een weg van recht. En als het dan eeuwigheid wordt voor u, misschien vannacht al, hoe moet het dan?

Och geliefden, dan gaat David, dat kind des Heeren en die knecht des Heeren, in zijn moeilijke omstandigheden, in gebed, zodat we bij ons tweede aandachtspunt komen: **het gebed van David**. En dan blijkt David de Heere met onze tekstwoorden te bedelen: “Heere, ga niet in het gericht met Uw knecht, want niemand die leeft, zal voor Uw aangezicht rechtvaardig zijn.” Och geliefden, dan ziet u in uw gedachten die knecht des Heeren, dat kind des Heeren, David, vóór u als een schuldige knecht, die er benauwd voor is als de Heere met hem in het gericht zou treden. Ja, dan ziet u als het ware David voor tienduizend talenten bij zijn heer in het krijt staan, om te bedelen: “HEERE, ga niet in het gericht met Uw knecht”, want geliefden, dan moet David beschaamd staan over zijn slordigheid en zijn gebrekkigheid in het dienen van de Heere. Dan moet David spreken over zijn verdorven aard, tekortkomingen, bewegingen, haat en nijd, waar de Heere het niet mee eens was. Dan moet hij eerlijk gaan zeggen, geliefden, dat zijn knechtelijke dienst kreupel is geweest, en dat zijn Meester hem, volkomen terecht, zou moeten verwijzen naar de plaats van eeuwige smarten. Och, als David dan in onze tekst mag zeggen: “Uw knecht”, en hij kijkt terug naar de knechtelijke arbeid van hem, dan moet David uitschreien: “Heere, wanneer heb ik Uw Naam bedoeld? Heere, wanneer heb ik Uw eer op het oog gehad? Heere, wanneer heb ik in afhankelijkheid van U gewandeld? En wanneer ben ik het met U eens geweest als U mij kwam te leiden in een weg van ziekte, moeite, bestrijdingen en aanvechtingen?” Och

geliefden, staande voor Gods heilig aangezicht, kruipt David als het ware in het kleinste hoekje en siddert hij bij de gedachte dat de Heere gericht komt te houden, en dat de Heere, ná ontvangen genade, met hem gaat afrekenen, zodat daar zal klinken: “Betaal Mij wat gij schuldig zijt.” Want dan moet David zeggen dat hij nog geen kwadrantpenning kan afbetalen van die hemelhoge schuld, en daarom smeekt hij: “HEERE, ga niet in het gericht met Uw knecht”.

Och geliefden, er zijn zoveel mensen, en misschien ook wel in ons midden, die helemaal geen moeite hebben met het gericht des Heeren: die kunnen zoveel aanwijzen tot verontschuldiging van zichzelf, die kunnen zoveel aandragen tot rechtvaardiging van zichzelf; ze hebben het hele leven keurig kerkelijk meegeleefd, ze zijn godsdienstig al hun plichten nagekomen, ze hebben niet in uitbrekende zonden geleefd, ja, ze hebben in eerbaarheid en oppassendheid in het leven gestaan; “bovendien”, zo zeggen ze, “de Heere Jezus heeft toch de schuld betaald voor allen die Hem in geloof hebben aangegrepen; en die van Hem hebben getuigd door hun belijdenis – dat staat toch in Gods Woord te lezen.” Maar geliefden, dezulken hebben nog nooit de ware weg der wedergeboorte bewandeld, want ze kregen nog nooit een open zielsoog voor hun erfzonde, voor hun erfschuld, voor hun erfsmet en voor hun dadelijke zonde. Ze kregen nog nooit in waarheid de schuldbrief van de hemelse Schuldeiser overhandigd, en ze zijn nog nooit voor de vierschaar Gods gedaagd, om onder en door het verdoemende en wraakoefende recht Gods verlóren te gaan. Ze hebben nog nooit in waarheid moeten uitroepen: “Verloren, verloren, voor eeuwig verloren!” En ze zijn nog nooit in de volle beleving des harten voor de geopende poorten van de hel gelegd, om nooit meer ten kóste van Gods recht zalig te willen worden. En dus geliefden, dús hebben ze ook nooit in waarheid de Heere Jezus geschonken gekregen als Borg en Zaligmaker; want de Heere Jezus wordt een ware keurling des Heeren pas geschonken van áchter het recht van Israels God, en dus pas nádat een goddeloze en vijand des Heeren met zichzelf verloren is gegaan door het wraakoefende recht Gods, en door de áfhandeling van Gods recht. En de Heere Jezus kan nooit in eigen kracht en in eigen geloof worden aangenomen, aangegrepen en omhelsd, want Gods ware volk heeft geen voeten om tot Hem te gaan en geen handen om Hem aan te nemen. Gods Woord is ook hierin zo duidelijk, geliefden, want Psalm 89 : 8 zegt in de berijming: “En onze Koning is van Israels God gegéven.” En in Jesaja 1 : 27 kunt u lezen dat Sion door recht wordt verlost. En dat woordje “recht” betekent: door een rechtsgedíng. O geliefden, de vierschaar Góds zal gespannen moeten worden en de rechtspasserende daad Gods zal moeten plaatsvinden wil een mens in waarheid de Heere Jezus geschonken krijgen.

Ach, vraagt u dan eens af hoe u tegen die komende dag van verantwoording aankijkt en hoe u die meent te zullen beleven. Of schuift u die dag zo ver mogelijk voor u uit? Hebt u het gevoel dat die dag er nog lang niet aankomt, omdat u nog zo jong bent misschien, of omdat u meent nog vele jaren voor u te hebben? Denkt u misschien het gericht des Heeren nog een hele tijd te kunnen ontlopen? Maar u weet het toch?: het leven is een damp en de dood wenkt ieder uur. Ieder uur, geliefden. Of hebt u zelfs het idee dat het in dat gericht nog wel mee zal vallen voor u? En jonge mensen, hoe ligt het bij jullie? Ach, misschien zijn jullie bezig met je examen, met de planning van vakantie, met een nieuwe baan, met promotie, misschien zijn er zorgen rondom het gezin, of is er juist vreugde. Maar de dag van verantwoording komt, geliefden, en altijd onverwacht; de dag des gericht is aanstaande, geliefden. En dan? Hoe zal het er dan met u en met jou voorstaan? Wat zal de Heere dan tegen u en tegen jou zeggen? O geliefden, is uw schuld dan werkelijk betaald door de schuldovernemende en schuldbetalende Borg, de Heere Jezus Christus? Zijn uw zonden al in waarheid afgewassen door het dierbare bloed van Hem, dat stroomde aan het vloekhout van Golgotha en dat een verzoening is voor de zonden van al Gods kinderen?

En laat u dan niet bedriegen, geliefden, door hetgeen we tegenwoordig steeds vaker tegenkomen, namelijk het beroep op de verbondsbeloften, omdat men gedoopt is. Och, men vergeet dan dat die verbondsbeloften alleen voor Gods volk gelden; en men doet dan te pas en te onpas een beroep op die beloften. Ach, bent u dan al in waarheid gebracht in het effen recht des Heeren? En mocht u in die weg van recht, al wegsmelten in de armen van de hemelse Bruidegom? Mocht u zichzelf al kwijtraken aan Hem? En mocht u al ervaren met de weldaden Christi te worden bekleed en overladen?

David, die waarachtige knecht des Heeren, dat wederom geboren kind des Heeren, o, hij ziet in gedachten het gericht des Heeren aankomen en hij roept: "HEERE, ga niet in het gericht met Uw knecht". Hij had Psalm 38 zo bevindelijk leren kennen en hij heeft het daar uitgeroepen: "Mijn ongerechtigheden gaan over mijn hoofd; mijn etterbuilen stinken, zij zijn vervuild vanwege mijn dwaasheid. Ik ben krom geworden, ik ga den gansen dag in het zwart." En wat blijkt hieruit onloochenbaar dat David het recht des Heeren heeft leren kennen en dat hij het heeft moeten ervaren dat elke zaligmakende overtuiging, gevolgd door een zaligmakende overbuiging, nooit buiten het recht Gods omgaat, maar dat de Heere Zijn ware volk altijd gaat leiden op dat pad van Zijn recht, waarop ze met al hun vroomheid, al hun ernstigheid en al hun godsdienstigheid omvallen, waarop ze slechts een wegwerpelijk kleed omdragen waar de gaten in vallen, en waarop ze slechts tot een overtreder van Gods wet en een schender van Zijn recht worden. O geliefden, als de Heere een mens waarachtig in dat

effen recht des Heeren komt te brengen, dan blijft daar geen vroom en bezittend mens over, maar dan wordt zoen tot een ellendige, tot een arme, tot een doemwaardige en tot een doodschuldige, die alleen maar met Jesaja kan uitroepen: “Wee mij, want ik verga, dewijl ik een man van onreine lippen ben”. Och geliefden, bent u dan al in waarheid op dát plekje gebracht? En hebt u dan al werkelijk dat wederbarende werk des Heeren leren kennen in een weg van recht? En probeert dan toch geen uitvluchten te bedenken zoals we er heden ten dage zovele tegenkomen, door te zeggen dat er zoveel verschillende bekeringen zijn als er blaadjes aan een boom zijn te vinden, waardoor elke bekering er dan zeker bijhoort en als waarachtige bekering mag gelden. Want de Heere bekeert Zijn ware volk altijd op dezelfde wijze en Hij brengt dat volk altijd op hetzelfde pad, ook al moet de een er dieper door dan de ander. En de Heere maakt ons zo duidelijk dat het begin van die weg, naar Johannes 16 : 8, nooit anders is dan overtuiging van zonde, gerechtigheid en oordeel. O, dan gaat de Heere de bijl van de wet heffen en dan gaat Hij afhakken alles wat niet is naar Zijn wet, naar Zijn Woord en naar Zijn eeuwigblijvend Getuigenis, zodat daar slechts een doodschuldige, een doemwaardige en een helwaardige overblijft, die in het gericht Gods niet kan bestaan en die met een David leert uitroepen: “HEERE, ga niet in het gericht met Uw knecht”. Och geliefden, weet ú daar dan al in waarheid van? En hebt u die weg der waarachtige bekering naar Gods Woord dan al bewandeld? Bent u er al achtergekomen dat uw schuld zal moeten worden betaald, dat uw zonden zullen moeten worden verzoend, dat er aan Gods recht genoeggedaan moet worden, ja, dat er een vlak veld moet komen tussen de Heere en uw ziel, en dat ge daartoe álles in uzelf mist? O, hebt ge uw armoede al leren kennen? Hebt ge uw verlorenheid al leren beleven? En hebt ge daardoor al het waarachtige verlangen leren kennen naar die Heiland en Zaligmaker, de Heere Jezus Christus? Wat zou dat groot zijn.

Dan willen we nu eerst met elkaar gaan zingen uit Psalm 111 en daarvan het 5^e zangvers:

't Is trouw, al wat Hij ooit beval;
Het staat op recht en waarheid pal,
Als op onwrikb're steunpilaren;
Hij is het Die verlossing zond
Aan al Zijn volk; Hij zal 't verbond
Met hen in eeuwigheid bewaren.

En David is er door het werk van de Heilige Geest in zijn ziel ook achtergekomen, geliefden, dat zonden geen kleinigheden zijn, maar dat zonden schrikkelijke daden zijn, dat zonden de

Heere beroven van Zijn eer, dat zonden Zijn liefde aanranden en Zijn recht schenden, ja, dat door de zonden, een mens tot een doodschuldige, een doemwaardige en een helwaardige wordt. En geliefden, een mens kan die zonde niet uitgewist krijgen door de smart van zijn hart, hij kan die zonde niet verzoend krijgen door zijn tranen, hij kan zijn schuld niet betaald krijgen door te proberen in het werkhuis van de godsdienst van alles en nog wat voor Gods aangezicht neer te leggen, want hij vergadert dit in gebroken bakken. En bovendien wordt die mens daardoor tot een schrikkelijke vijand van de weg welke de Heere heeft uitgedacht in en door Zijn Zoon, want het behaagt de Heere om zondaren uit genáde, om níet, door het werk van de Heere Jezus Christus, te zaligen. O, een mens die zelf probeert zijn zaligheid te verdienen, houdt daarom het bloed van Christus voor onrein! Ja geliefden, door het werk des Heeren in zijn ziel komt elke zondaar, die in waarheid op de weg der waarachtige wedergeboorte gebracht wordt, erachter dat er op de akker van het eigen hart niets te vinden is dat voor de Heere kan bestaan. O, dan gaat hij zien dat hij door de wet der wet sterven moet. En dan gaat hij er ook zo achterkomen dat wat gemoedelijkheid, wat tranen en wat gevoeligheid niet meedoen ten dage der verbolgenheid, omdat daar alleen de gerechtigheid van Christus redt van de dood.

En nu weet ik wel, dat de godsdienstige mens zo graag opgebouwd en ingezegend wil worden bij een algemeen besef van zonde en bij een indruk in het geweten dat hij kwaad heeft gedaan; ja, een mens wil zo graag door een voorkomende waarheid bij Gods volk worden gezet. Maar geliefden, dat zal niet kunnen. En dat zal ik u nooit verkondigen, want dan zou ik een leugendienaar zijn; immers, door de gemene genade des Geestes kan er zoveel in een mensenleven zijn dat hij op een waarachtig kind des Heeren lijken kan; denkt u maar aan de vijf wijze en de vijf dwaze maagden. Een mens kan tot een bijna-christen worden, die door een echt kind van God niet eens te onderscheiden en te doorzien is. En Gods Woord leert ons: slechts in en door Christus zullen u, jij en ik Gods heerlijkheid betreden; we zullen Christus ontvangen moeten hebben van achter het recht; en dus zullen we de weg moeten hebben bewandeld van overtuiging en ontdekking; van afsnijding van de wereld, maar ook van afsnijding van de godsdienst en van afsnijding van Adam en ten laatste, van afsnijding van het leven, om met onszelf onder het wraakoefenende recht Gods om te komen, teneinde van achter het recht Christus in waarheid in de armen te mogen vallen en uit en door Hem bekleed te mogen worden met de weldaden Christi. Ja geliefden, pas wanneer het waarachtig nood in een mensenleven is geworden en een mens heeft leren zien die Heiland en Zaligmaker als enige bron des levens geschonken te moeten krijgen van Israels God; en pas wanneer een mens zó aan de zijde Gods valt dat hij zelfs tegen de Heere zegt: “Heere, bent U met mijn doem

gediend, zoek Uw eer, ik heb het verdiend”, pas dan komt zoenen op het plekje terecht waar hem of haar Christus wordt geschonken en waar die Zaligmaker tussentreedt tussen die verdoemend rechtvaardige Rechter van hemel en aarde en die zondaar, die doemeling, zodat daar zoenen uit en door Christus wordt gered en gezaligd en in de dadelijkheid bij Gods volk wordt gezet. O geliefden, want al moeten we zeggen, dat geen mens die leeft, rechtvaardig is voor God, de Heere Zelf heeft een mogelijkheid geschapen tot de zaligheid van onrechtvaardigen. Want in de Raad des Vredes heeft de Zone Gods gezegd: “Zie, Ik kom; in de rol des boeks is van Mij geschreven. Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen; en Uw wet is in het midden Mijns ingewands.” En de Heere Jezus heeft Zich vernederd zelfs tot in de dood des kruises; ja, Hij heeft de gekrochten der hel doorkropen uit liefde voor Zijn Vader en uit liefde voor het volk dat Hem geschonken is; om Gods recht genoeg te doen, om Gods recht te verheerlijken, en om dat volk, die gekenden des Heeren, in een weg van recht, te brengen op de plaats waar ze eeuwig zullen zingen van Gods goedertierenheên. O geliefden, de Heere Jezus is plaatsbekledend, schuldoovernemend en schuldbetalend de diepe weg gegaan naar Gethsémané en naar Golgotha. Ja, Hij alleen heeft het mogelijk gemaakt dat de grootste der zondaren uit Hem en door Hem rechtvaardig voor God zal kunnen verschijnen. En als een mens moet bidden: “Ga niet in het gericht met Uw knecht”, dan mag ons vanavond verkondigd worden dat er door Christus een weg is mogelijk gemaakt, dwars door het gericht heen, om tot een rechtvaardige, een heilige, een kind des Heeren gemaakt te worden, dat eenmaal eeuwig en volmaakt de Heere zal mogen grootmaken. Och geliefden, hebt ú dan uw heil al in waarheid zien liggen in Christus? Hebt u al beleefd dat u, die niet kunt bestaan voor die rechtvaardige en heilige God, omdat niemand die leeft, rechtvaardig is, gerechtvaardigd kunt worden door die Zaligmaker en Heiland? En hebt u daardoor al leren smeken: “Geef mij Jezus, of ik sterf, want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf”? Och geliefden, als dat waar is, dan hebt u, met ons derde aandachtspunt **de aandrang van David** leren kennen. Want die aandrang van David, om te roepen, om te smeken tot de Heere, is het laatste gedeelte van onze tekst; en daar staat: “want niemand die leeft, zal voor Uw aangezicht rechtvaardig zijn.” En David wilde zo graag voor die rechtvaardige God kunnen bestaan, om Hem te dienen, in waarheid, gerechtigheid en heiligheid. En daarom, omdat die aandrang, naar het slot van onze tekst gevoeld wordt, leren al Gods keurlingen op de weg der waarachtige bekering róepen om die Zaligmaker en Heiland geschónken te krijgen.

Ach, dan blijkt uit onze tekst, nog vóór de apostel Paulus Romeinen 3 kon schrijven, om te laten horen: “Er is niemand rechtvaardig, ook niet één; er is niemand die verstandig is, er is

niemand die God zoekt”, dat David dit ook al, door de inspiratie van de Heilige Geest, had gezegd, en dat David in onze tekst komt te openbaren wie wij mensen zijn, en dat er niemand, die leeft zoals hij geboren is, rechtvaardig is voor God. O geliefden, al klinkt het nog zo hard, al klinkt het misschien nog zo pijnlijk voor ons, u niet en jij niet en ik niet, zijn rechtvaardig voor God. En niemand van ons zal aan het einde van het aardse leven ergens anders terecht komen dan in de plaats van eeuwige smarten, tenzij...., tenzij daar de weg wordt gegaan van dat geestelijke sterven onder en door het verdoemende en wraakoefende recht Gods, en dáár Christus van achter het recht van Israels God wordt ontvangen, om uit en door Hem bekleed te worden met de ware gerechtigheid welke voor God telt.

Ach geliefden, in onze tijd, bij wereldse begrafenissen, kun je wel eens horen, hoe daar mensen die gestorven zijn, op een voetstuk worden gezet, hoe mensen als parels worden beschreven en omschreven en schier verheerlijkt. Maar de Heere behandelt ons eerlijk en Hij zegt: “niemand die leeft, is rechtvaardig voor God.” O, als de Heere een menskind komt te oordelen naar en te bezien met Zijn eigenschappen van alwetendheid en alomtegenwoordigheid, dan kan die rechtvaardige en heilige Rechter niets anders doen dan tegen die mens zeggen: “Ga weg van Mij, gij vervloekte, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is.” Want door onze zondeval hebben we onze gerechtigheid volkomen verzondigd; niemand die leeft, is rechtvaardig voor God. O, al hebben we dan nog enige vonkskens van het beeld Gods overgehouden, de gerechtigheid hebben we volkomen verzondigd. Ach geliefden, tegenwoordig laten de mensen elkaar zóveel overhouden van het beeld Gods, dat ze in eigen kracht naar de Heere Jezus kunnen gaan, dat ze in eigen kracht de Heere Jezus kunnen omhelzen en dat ze in eigen kracht kunnen geloven. Maar de Heere behandelt ons eerlijk en Hij zegt in Efeze 2:1 dat wij mensen, van nature dood zijn door de misdaden en de zonden. Ja, Gods Woord leert ons dat niemand van ons rechtvaardig is voor God. O, buiten Christus is geen leven, niet voor u, niet voor jou en niet voor mij! Laat u daarom toch niet leiden door de vele leugens die we heden ten dage horen, laat u toch bedienen door het zuivere, eerlijke Woord van de Heere Zelf, opdat we eenmaal niet met een gestolen Heere Jezus voor Gods rechterstoel verschijnen en er te laat achterkomen dat we alles kwijt zijn en voor eeuwig verloren moeten gaan, “want niemand die leeft, zal voor Gods aangezicht rechtvaardig zijn.” In Adam zijn wij allen, u, jij en ik, verdoemelijk voor God, want “wie zal een reine geven uit den onreine?” Ach geliefden, wat hoop ik daarom dat de aandrang van David ook voor u en jou die aandrang wordt, om te smeken de gerechtigheid van Christus te ontvangen, ja, Christus Zélf te ontvangen, opdat ge de drie-enige God zult mogen verheerlijken. Och, wat hoop ik toch dat ge leert smeken om ontdekkend licht en om

het doortrekkende werk des Heeren, zodat ge die dierbare Borg geschonken krijgt, en ge met Zijn volkomen gerechtigheid bekleed, voor Gods aangezicht zult staan, om uit Christus en door Christus, de Heere volkomen te dienen. Want dát gebeurt dan ook, geliefden; als de Heere in waarheid in een weg van recht komt door te trekken. Dan gaat dat volk meemaken dat het in het dodelijkst tijdsgewricht terechtkomt, dat daar alle deuren der zaligheid in het nachtslot zitten, en dat het naar eigen beleven alleen maar verloren kan gaan. Maar dat volk gaat ook meemaken van achter het recht, van Israels God, de Zaligmaker in de armen te mogen vallen en in waarheid tegen Hem te mogen zeggen: “Mijn Liefste is mijne, en ik ben Zijne, Die weidt onder de leliën.” Ja, dat volk zal aan deze zijde van dood en graf meemaken dat het ingelijfd wordt in die Borg en dat het voor rekening van die Ander (met een hoofdletter), over de aarde gaat, om, bekleed met Zijn gerechtigheid, Zijn heiligheid en Zijn heerlijkheid, de Heere voorgesteld te worden als een reine maagd, om eeuwig te mogen zingen van Gods goedertierenheên. O geliefden, al heeft dat volk in zichzelf niets anders dan zonde en schuld, en al moet het naar recht verloren gaan, omdat het achter Christus mag schuilen en door Christus’ bloed gereinigd is, zal dit volk meemaken dat het rechtvaardig wordt gemaakt en rechtvaardig wordt verklaard door de Rechter van hemel en aarde, als Hij daar spreekt: “Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden”; en dat dit volk de Heere dienen mag, knechtelijk dienen mag, volmaakt en met het hele hart. Ach, hebt ú dat wonder dan al meegemaakt? En mag u dan al in waarheid weten in Christus te zijn weggesmolten en uzelf te zijn kwijtgeworden aan Hem? En geliefden, dat wonder wordt almaar groter, want bij het voortgaande werk der heiligmaking komt zo’n mens er nog veel meer achter hoe verdorven en hoe walgelijk hij is, hoe er nu in en aan hem niets te vinden is dat voor God kan bestaan. En dat de Heere naar zóeen heeft omgezien, o, dat wonder krijgen dezulken nooit klein; en zeker als de Heere Zijn eigen werk weer komt te vernieuwen en als dat volk mag meemaken dat de Heere het gaat binnenleiden in de binnenkamers van die hemelse Bruidegom. O geliefden, dan mogen ze in de dadelijkheid de kussen Zijnsmonds gevoelen, dan mogen ze helemaal wegsmelten, dan zijn ze zichzelf volkomen kwijt; en dan weten ze niet goed meer of ze nu nog op aarde zijn of boven, in Gods heerlijkheid. Want o, dan zijn ze vervuld met het Goddelijke, met het kostelijke, met het allerheerlijkste. En dan zouden ze niets liever willen dan ontbonden worden en eeuwig met Christus te zijn. Maar is dit dan al bekende taal voor ú, geliefden? En hoort u hierdoor wat u in de stilte van de binnenkamer hebt meegemaakt? En als u daar nog een vreemdeling van bent, o, weet dan dat het nog het heden der genade is, en roept dan de Heere aan om alsnog in uw leven te komen.

O, onbekeerden onder ons, ge gaat straks naar huis, en ge hebt misschien het gevoel dat het vast wel een keer in orde zal komen met u. Maar misschien is het wel de laatste keer dat ge onder de bediening van Gods Woord zit; misschien zal er vannacht een bericht uitgaan dat u het tijdelijke met het eeuwige hebt verwisseld. En dan is het eeuwig kwijt voor u. O, dan vanavond nog het Woord des Heeren te hebben gehoord, vanavond nog de weg gewezen te hebben gekregen, maar door uw houding te hebben betoond niet te willen dat de levende God Koning over u is. O, laat u dan toch ernstig waarschuwen, nu het nog het heden der genade is. En bekommerden onder ons, och, wat gaat ge in uw gemis over de aarde, want wat hebt ge uzelf in een weg van recht leren kennen als doemeling en helleling; en wat weet ge, alleen maar verloren te kunnen gaan; en toch, ge weet ook dat er in en door Christus, redding, heil, en eeuwig leven is, in de verheerlijking van Gods Naam. Och bekommerden, vraagt de Heere dan maar om te komen doortrekken en om in waarheid te komen afhandelen naar Zijn recht en gerechtigheid, opdat ge in het gericht Gods verloren zult gaan; maar juist op die plek Christus geschonken zult krijgen als de kostelijkste bron van nieuw, eeuwig en zalig leven, zodat ge uit Hem en door Hem, God zult verheerlijken.

En volk des Heeren, och, ge hebt dat alles meegemaakt, nietwaar, ge weet ervan. En als de Heere Zijn eigen werk weer komt te vernieuwen, o, dan weet ge hoe groot het is dat de Heere u is komen op te rapen uit de walgelijkheid van uw verdorven bestaan. Maar wat wordt ge vaak aangevochten en bestreden, wat is het soms donker voor u en wat twijfelt ge soms zelfs aan dat ware werk des Heeren. Ach volk, bedel dan maar om een kruimeltje, een kruimeltje nieuw genadebrood, opdat ge de Heere zult roemen en prijzen en ge ook in deze donkere tijd nog zult laten horen wat de Heere aan uw geest heeft gedaan, de drie-enige God tot eer.

Och, schenke de Heere ons dan wat Zijn Naam verhoogt en verheerlijkt, nu en tot in eeuwigheid.

Amen.

Zingen: Psalm 89 : 7

Hoe zalig is het volk dat naar Uw klanken hoort!
Zij wand'len, HEER', in 't licht van 't Godd'lijk aanschijn voort;
Zij zullen in Uw Naam zich al den dag verblijden;
Uw goedheid straalt hun toe; Uw macht schraagt hen in 't lijden;
Uw onbezweken trouw zal nooit hun val gedogen,
Maar Uw gerechtigheid hen naar Uw woord verhogen.

